

Van : *Adviescommissie verzekeringsrecht*

Datum : 2 april 2015

Betreft **CONSULTATIE**

(I) DOOR HET MINISTERIE VAN FINANCIËN INZAKE:

BESLUIT HOUDENDE REGELS MET BETREKKING TOT HET AANZETTEN VAN CLIËNTEN MET EEN BELEGGINGSVERZEKERING TOT HET MAKEN VAN EEN WELOVERWOGEN KEUZE MET BETREKKING TOT DIE BELEGGINGSVERZEKERING ('BESLUIT'); EN

(II) DOOR DE AUTORITEIT FINANCIËLE MARKTEN INZAKE:

NADERE REGELING GEDRAGSTOEZICHT FINANCIËLE ONDERNEMINGEN WFT BETREFFENDE REGELS TOT HET AANZETTEN VAN CLIËNTEN MET EEN BELEGGINGSVERZEKERING TOT HET MAKEN VAN EEN WELOVERWOGEN KEUZE MET BETREKKING TOT DIE BELEGGINGSVERZEKERING ('NADERE REGELING')

I

De Adviescommissie Verzekeringsrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten ('Adviescommissie') heeft kennis genomen van de twee consultaties zoals die door het Ministerie van Financiën resp. de Autoriteit Financiële Markten ('AFM') beschikbaar zijn gesteld.

Naar de Adviescommissie begrijpt, vormen Besluit en Nadere Regeling een vervolg op de bevindingen van de AFM met betrekking tot de zgn. nazorg beleggingsverzekeringen. Besluit en Nadere Regeling strekken ertoe levensverzekeraars die achterblijven op de kwaliteit en/of kwantiteit in het activeren van cliënten, te bewegen het gewenste resultaat te behalen.

Daartoe introduceert het Besluit een nieuw artikel 81b in het op art. 4:25 lid 1 Wft gebaseerde Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen. Het voorgestelde art. 81b legt een inspanningsverplichting op levensverzekeraars om cliënten die vóór 1 januari 2013 een beleggingsverzekering hebben gesloten een weloverwogen keuze te laten maken tot voortzetting, wijziging of stopzetting van die verzekering (lid 1). Dit dient door de levensverzekeraar te worden vastgelegd (lid 2). De AFM kan nadere regels stellen met betrekking tot die inspanningsverplichting, zowel in de relatie met de individuele cliënten als met betrekking tot de minimale omvang van de totale groep cliënten (lid 3). Voorgesteld wordt art. 81b Bgfo te sanctioneren met boetecategorie nummer 2. Inwerkingtreding wordt voorzien per 1 juli 2015.

In de op art. 81b Bgfo lid 3 gebaseerde Nadere Regeling stelt de AFM nadere regels met betrekking tot de in lid 1 van art. 81b Bgfo neergelegde inspanningsverplichting. De AFM geeft regels met betrekking tot wanneer van voldoende inspanning sprake is (ar. 8.1 t/m 8.8) en de vastlegging (art. 8.9). Meer in het bijzonder duiden deze regels aan wanneer sprake is van voldoende inspanning met betrekking tot het activeren van cliënten (art. 8.4), hoe met niet-opbouwende beleggingsverzekeringen moet worden omgegaan (art. 8.5 en art. 8.6) en welk activeringsresultaat vereist is (art. 8.7 jo bijlage 13). Inwerkingtreding wordt eveneens voorzien per 1 juli 2015.

Ter zake het Besluit en de Nadere Regeling doet de Adviescommissie het Ministerie van Financiën resp. de AFM de volgende aanbeveling:

A. **het opnemen in de toelichting van een nadere verantwoording over de verhouding van de in deze regelgeving opgenomen normen ten opzichte van de civielrechtelijke normen zoals die tussen levensverzekeraars en cliënten gelden en waarin deze regelgeving beoogt in te grijpen. Te meer nu deze regelgeving slechts geldt voor een afgebakende groep beleggingsverzekeringen en tot gevolg kan hebben dat civielrechtelijk sprake is van onverplicht handelen resp. eenzijdige wijzigen van bestaande verzekeringsovereenkomsten.**

B. **heroverweging van de vorm waarin de gewenste gedragsverandering bij levensverzekeraars wordt bewerkstelligd. Het karakter van algemeen verbindend voorschrift verdraagt zich niet met de vrijheid die deze regelgeving als inspanningsverplichting de levensverzekeraars laat. Anderzijds stelt het karakter van een algemeen verbindend voorschrift eisen aan aard en omvang van de regelgeving, waaraan de voorgestelde regelgeving niet voldoet. Als minimum voorschriften zou de voorgestelde regelgeving aanmerkelijk minder gedetailleerd moeten zijn.**

De Adviescommissie licht beide adviezen graag als volgt toe.

II CIVIELRECHTELIJKE GEVOLGEN: BESTAANDE RECHTSVERHOUDINGEN

De Adviescommissie signaleert allereerst dat het Besluit en de Nadere Regeling blijkens de korte toelichting niet bedoeld zijn voor toekomstige gevallen, maar voor beleggingsverzekeringen die in het verleden, vóór 1 januari 2013, zijn afgesloten. Aldus grijpen het Besluit en de Nadere Regeling in bestaande rechtsverhoudingen in. Dit roept vragen op met betrekking tot de **rechtszekerheid**.

Hoewel de toelichting onderkent dat de normen uit hoofde van het financieel toezicht gelden naast de normen van het civiele recht, geeft de toelichting zich geen rekenschap van de onderlinge verhouding tussen beide normen. Dit is niet zonder belang, nu de maatregelen die van levensverzekeraars worden verlangd verder gaan dan op grond van civielrechtelijke normen in individuele gevallen gerechtvaardigd lijkt:

(a) het gaat dan allereerst om de **activeringsplicht** zelf. Enerzijds wordt in de toelichting bij het Besluit (p. 3) gesteld dat met betrekking tot in het verleden afgesloten beleggingsverzekeringen 'veel mis' is gegaan (hoge en intransparante kosten, gebrekkige informatievoorziening, hefboom- en inteereffecten), terwijl anderzijds de toelichting bij de Nadere Regeling (p. 1) onderkent dat ook los van deze problemen door ontwikkelingen op de beurzen denkbaar is dat de ontwikkeling van de individuele verzekering niet meer beantwoordt aan de bij aanvang levende verwachtingen van de cliënt. Niettemin stelt de toelichting bij het Besluit (p. 4) dat het in alle gevallen de verantwoordelijkheid is van de verzekeraar de klant te wijzen op de (mogelijke) discrepantie tussen het thans te verwachten eindresultaat van de beleggingsverzekering en het oorspronkelijke doel dat de klant destijds bij het afsluiten van de beleggingsverzekering voor ogen had, zonder dat de toelichting zich rekenschap geeft van de bestaande informatieplichten, de positie van het intermediair resp. de eigen verantwoordelijkheid van cliënten:

- naar aanleiding van de kritische berichten over beleggingsverzekeringen, is per 1 januari 2008 de informatie die door levensverzekeraars moet worden verschaft (ook tussentijds), grondig herzien (zgn. modellen De Ruiters). De toelichting maakt niet duidelijk in welk opzicht die informatie alsnog tekort schiet en waarom van de thans gevraagde informatie relevant aanvullende werking valt te verwachten;

- beleggingsverzekeringen zijn verkocht via tussenpersoon en direct. Het betreft twee verschillende distributiemodellen met geheel eigen kostenbelading en verwachtingen. Toch legt art. 8.3 van de Nadere Regeling op levensverzekeraars die via tussenpersonen beleggingsverzekering hebben verkocht, de eindverantwoordelijkheid;

- hoewel de toelichting bij de Nadere Regeling (p. 7) benadrukt dat van een (herstel)advies geen sprake is, rijst de vraag hoe de voorgestelde inspanningsverplichtingen zich verhouden tot de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt, mede gezien het feit dat, zoals de toelichting bij de Nadere Regeling ook onderkent (p. 1), afwijking van de bij aanvang levende verwachtingen het gevolg kunnen zijn van louter tegenvallende beleggingsrendementen.

(b) voorts gaat het om de **invulling** van de activeringsplicht. Zo worden inspanningsverplichtingen verlangd ter zake van niet-opbouwende beleggingsverzekeringen. Kan de cliënt ter zake van een niet-opbouwende beleggingsverzekeringen niet bereikt worden, dan wordt een zgn. 'passende oplossing' verlangd, inhoudende dat de levensverzekeraar deze verzekering zodanig aanpast dat het niet-opbouwend karakter ervan wordt weggenomen. Los van de vraag of dit feitelijk mogelijk is¹, impliceert een passende oplossing:

- een verdergaande verplichting dan de eerder genoemde informatieplicht, terwijl bepaald niet zeker is dat voor zo'n verre gaande plicht een voldoende civielrechtelijke grondslag bestaat. Zoals de toelichting bij de Nadere Regeling (p. 1) onderkent, is immers denkbaar dat ook los van eventuele, aan de verzekeraar toerekenbare problemen, door ontwikkelingen op de beurzen de ontwikkeling van de individuele verzekering niet meer beantwoordt aan de bij aanvang levende verwachtingen van de cliënt, of dat de cliënt de verzekering gekozen heeft, niet zozeer om redenen van vermogensopbouw, maar vanwege de overlidensrisicodekking;

- een eenzijdige wijziging van de beleggingsverzekering, die - meer algemeen - civielrechtelijk moeilijk is te rechtvaardigen. Behoudens wettelijke of contractueel overeengekomen uitzonderingen, die zich hier niet voordoen, kan een overeenkomst niet eenzijdig gewijzigd worden. Dit geldt ook indien een wijziging van de overeenkomst ten gunste van de wederpartij is en zonder nadeel. Ook in een dergelijk geval is voor de totstandkoming van de wijziging van de overeenkomst vereist dat sprake is van aanbod en aanvaarding.² De achterliggende ratio daarvan is dat men iemand geen geschenken of voordelen moet kunnen opdringen.³

(c) ten slotte gaat het om de **omvang** van de activeringsplicht. Het wetsvoorstel en de nadere regeling is slechts van toepassing op beleggingsverzekeringen die vóór 1 januari 2013 zijn afgesloten. Voor nadien afgesloten beleggingsverzekeringen geldt, volgens de toelichting, geen activeringsplicht. Het wetsvoorstel licht dit onderscheid niet toe, noch waarom de onderscheidende datum op 1 januari 2013 valt. De toelichting stelt wel dat de AFM zich vanaf die datum expliciet tot verzekeraars heeft gewend met de oproep klanten te activeren en dat met betrekking tot beleggingsverzekeringen die na die datum zijn afgesloten mede door aanvullende verplichtingen in regelgeving zoals bijvoorbeeld de versterkte informatieverplichtingen en het productieontwikkelingsproces, reëel is dat het doel van de verzekering dat de klant bij afsluiten had nog aansluit bij het beeld van de klant op dit moment. Geen van deze redenen verklaart de datum echter afdoende. Dat de AFM vanaf begin 2013 een activeringsoproep deed, verduidelijkt niet waarom activering alleen voor voordien gesloten

¹ Beleggingsverzekeringen betreffen langdurige, gemengde levensverzekeringen met een zowel lange termijn doelstelling (vermogensopbouw) als korte termijn doelstelling (risicodekking), waarvan in een individueel geval niet op voorhand even duidelijk is welke doelstelling gedurende welke fase van de looptijd van de verzekering prevaleert.

² Uitspraken van de Raad van Toezicht over de opzeggingsbevoegdheid bij en bloc-clausules onderstrepen enerzijds dat een wijziging niet spoedig als gunstig wordt aangemerkt en dat de opzeggingsbevoegdheid ook wordt aanvaard bij wijzigingen die niet nadelig zijn voor de verzekeringnemer. Zie daarover Vriesendorp-van Seumeren, Algemene voorwaarden en verzekeringrecht (2002), p. 282 e.v. N.B.: in deze gevallen is een herzieningsbeding onderdeel van de verzekeringsovereenkomst.

³ Parl. Gesch. Boek 6 BW, p. 588 en 949. Terzijde zij opgemerkt dat de gedachte dat men iemand geen geschenken of voordelen moet kunnen opdringen, ook opgeld doet bij de ongerechtvaardigde verrijking (art. 6:212 BW). Zie o.a. HR 24 mei 2013, RvdW 2013, 718 en Scheltema (Verbintenissenrecht), art. 212 BW, aant. 7. Een door een bepaalde persoon niet gewenste verrijking zal in beginsel niet leiden tot toewijzing jegens hem van een vordering tot schadevergoeding.

verzekeringen noodzakelijk is. De informatievoorziening, juist ook gedurende de looptijd van al bestaande beleggingsverzekeringen, is niet per 1 januari 2013 aangepast, maar met invoering van de modellen De Ruiters per 1 januari 2008. Ook op die grond valt de datum van 1 januari 2013 niet goed te begrijpen. Dat beleggingsverzekeringen recent zijn afgesloten verkleint misschien het risico van teleurstelling, maar ook dit blijkt afhankelijk van looptijd, waarde-ontwikkelingen en andere mogelijk meer persoonlijke omstandigheden van de cliënt.

De Adviescommissie doet mitsdien het Ministerie van Financiën resp. de AFM de volgende aanbeveling:

het opnemen in de toelichting van een nadere verantwoording over de verhouding van de in deze regelgeving opgenomen normen ten opzichte van de civielrechtelijke normen zoals die tussen levensverzekeraars en cliënten gelden en waarin deze regelgeving beoogt in te grijpen. Te meer nu deze regelgeving slechts geldt voor een afgebakende groep beleggingsverzekeringen en tot gevolg kan hebben dat civielrechtelijk sprake is van onverplicht handelen resp. eenzijdige wijzigen van bestaande verzekeringsovereenkomsten.

III BESTUURSRECHTELIJKE GEVOLGEN: ALGEMEEN VERBINDENDE VOORSCHRIFTEN

De Adviescommissie signaleert voorts dat het Besluit en de Nadere Regeling blijkens de toelichting van tijdelijke aard zijn, totdat alle cliënten in voldoende mate zijn geactiveerd, bij gebreke waarvan de AFM jegens verzekeraars tot handhaving (o.a. boete) kan overgaan. Dit roept vragen op met betrekking tot **rechtsbescherming en rechtszekerheid**.

De toelichting bij het Besluit (p. 4) onderkent dat binnen de groep van levensverzekeraars een aantal verzekeraars zich al flink heeft ingespannen en goede resultaten heeft behaald, terwijl er ook verzekeraars zijn die deze groep kwetsbare klanten tot dusver onvoldoende weten te bereiken of deze klanten kwalitatief onvoldoende informeren zodat deze klanten niet in staat zijn de door regelgeving bedoelde keuze te maken voor de toekomst. Dit roept de vraag op of de voorgestelde regelgeving wel voldoende recht doet aan de al verrichte inspanningen resp. een geëigend middel vormt met betrekking tot de nog gewenste inspanningen:

(a) zoals ook de toelichting bij het Besluit (p. 4) signaleert, hebben levensverzekeraars inmiddels **vrijwillig** deels invulling aan de door de AFM verlangde inspanningen gegeven. De AFM heeft inmiddels herhaaldelijk haar bevindingen hierover gepubliceerd. Vraag is in hoeverre levensverzekeraars aan die eerdere invulling resp. publicaties daarover door de AFM gerechtvaardigde verwachtingen mogen ontleenen dat die gepresenteerde invullingen aan de nu, nadien, opgestelde regelgeving voldoen.

(b) de regeling beoogt blijkens de toelichting bij de Nadere Regeling (p. 2) **inspanningsverplichtingen** te formuleren. Dit is terecht: een verzekeraar kan niet opgelegd worden dat hij een derde een keuze laat maken. Zo'n keuze blijft afhankelijk van de wil van die derde. Een verzekeraar kan slechts verantwoordelijk zijn voor het adequaat informeren en het uitdrukkelijk voorleggen van een keuze. Toch gaat beide toelichtingen in de formulering vaak uit van een resultaatsverplichting, bijvoorbeeld (toelichting Besluit)⁴:

- gesproken wordt over de verplichting klanten te activeren (p. 3). *'Onder het 'activeren' van klanten wordt verstaan het aanzetten tot en ondersteunen van klanten zodat die inzicht krijgen in de financiële situatie van hun polis, overzicht krijgen van hun verbetermogelijkheden en, indien gewenst, stappen ondernemen om hun situatie te verbeteren.'* 'Aanzetten tot' wijst op een inspanningsverplichting, maar *'en ondersteunen'* lijkt erop te wijzen dat pas is voldaan als de klant daadwerkelijk iets gaat doen. Hetzelfde geldt voor: *'inzicht krijgen'* in plaats van *'inzicht kunnen krijgen'*;

⁴ Deze voorbeelden kunnen met nog andere voorbeelden uit de toelichting bij het besluit resp. de nadere regeling worden aangevuld.

- en iets later in de tekst (p. 3): *'Een geactiveerde klant maakt een bewust keuze voor de toekomst.'* in plaats van *'kan een bewuste keuze maken.'*;
- andere voorbeelden van resultaatsgerichte formuleringen zijn (p. 4): *'Een geactiveerde klant heeft een bewuste keuze gemaakt over al dan niet stopzetten, voortzetten of aanpassen van de beleggingsverzekering.'* en *'Onder activeren wordt verstaan dat de verzekeraar ervoor zorg draagt dat de klant een bewuste keuze maakt.'* en *'De verzekeraar dient ervoor zorg te dragen dat de klant een bewuste keuze maakt.'*

Dergelijke bewoordingen suggereren ten onrechte dat de klant pas is geactiveerd als hij een bewuste keuze heeft gemaakt. Een bewuste keuze is immers afhankelijk van het gedrag van de klant. Een heldere formulering is direct van belang voor de vraag of een klant geactiveerd is (alle relevante informatie gekregen, of bewuste keuze gemaakt?) en of aldus aan de streefcijfers is voldaan (het aantal klanten dat een bewuste keuze heeft gemaakt of het aantal benaderde klanten?). In lijn met de vooropgestelde inspanningsverplichting zou het moeten gaan om de vraag of klanten alle relevante informatie hebben gekregen resp. het aantal klanten dat daartoe is benaderd.

(c) de **inhoud** van de inspanningsverplichtingen. Hoewel de Nadere Regeling, in lijn met de bevoegdheid van de AFM, wordt gepresenteerd als een administratief voorschrift, kan de inhoud van de inspanningsverplichtingen moeilijk anders worden begrepen dan als een harde norm, niet gericht op een inspanning, maar op een bepaald resultaat:

- het gaat dan allereerst om eerdergenoemde passende oplossing. Blijkens de Nadere Regeling (art. 8.5) betekent dit dat de beleggingsverzekering zodanig wordt aangepast dat het niet-opbouwende karakter ervan wordt weggenomen. Volgens de toelichting (p. 12) moet een dergelijke wijziging in het voordeel van de klant zijn. Niet alleen ten tijde van het wijzigen van de beleggingsverzekering maar ook in het geval van verschillende scenario's die zich in de toekomst kunnen voordoen. Afgevraagd kan worden of een dergelijke eenzijdige aanpassing in alle gevallen wel mogelijk is. Zo niet, dan sluit dit niet uit dat een verzekeraar toch in overtreding is;
- hetzelfde geldt met betrekking tot de streefcijfers. In de Nadere Regeling (art 8:4) wordt voorgeschreven dat een of meer brieven moeten zijn verzonden, telefonisch contact moet zijn gezocht en daarna een slotbrief moet zijn gezonden. Dit betekent dat een verzekeraar niet aan de zorgplicht voldoet als hij een brief stuurt, zes keer op verschillende momenten op bezoek gaat met alle informatie en - wellicht op verzoek van de cliënt - een afsluitende email stuurt maar tocht geen reactie krijgt van de cliënt. Hoewel een verzekeraar inhoudelijk misschien wel degelijk aan zijn inspanningsplicht kan hebben voldaan, zou zo'n verzekeraar niettemin toch in overtreding zijn.

Natuurlijk kan de AFM in dergelijke gevallen van handhaving afzien. Maar blijft staan dat in dergelijke gevallen sprake is van een overtreding, terwijl bepaald de vraag is of dit wenselijk is. Dit resultaat is een direct gevolg van de inhoud van de verplichting, namelijk: een resultaat; en de aard van de norm: een algemeen verbindend voorschrift.

(d) de aard van de regeling als **algemeen verbindend voorschrift** lijkt ongewenst. De Nadere Regeling bevat regels met betrekking tot: wanneer de informatie adequaat is (artt. 8.1 en 8.3), wanneer de keuze weloverwogen is (artt. 8.2 en 8.3), hoe voldoende wordt aangetoond dat een klant is geactiveerd (artt. 8.4 t/m 8.6), de streefcijfers (artt. 8.7 en 8.8) en de verslaglegging (artt. 8.9 en 8.3). Deze regels zijn, gezien de wettelijke grondslag, algemeen verbindende bepalingen: bij afwijking van de door de AFM gegeven invulling is sprake van een schending van art. 4:25 Wft en een overtreding in de zin van art. 5:1 Awb. Blijkens de toelichting bij het Besluit (p. 5) kan de AFM ook tot handhaving overgaan als niet aan de streefcijfers wordt voldaan. Gezien de inhoud van de nadere regeling, lijkt de vorm van algemeen verbind voorschrift echter ongewenst:

- de aard van de op verzekeraars rustende verplichting wordt stevast in zowel het Besluit als de Nadere Regeling geïntroduceerd als een inspanningsverplichting. Dit brengt mee dat de

verzekeraar ruimte wordt gelaten te bepalen hoe zij aan haar verplichting wil voldoen. Volgens art 131 van de Aanwijzingen voor de Regelgeving is het uitdrukkelijk niet de bedoeling afwijkingmogelijkheden op te nemen in een algemeen verbindend voorschrift. Afwijking van een algemeen verbindend voorschrift mogelijk maken, betekent volgens de toelichting bij art. 131 van de Aanwijzingen voor de Regelgeving een inbreuk op het primaat van de wetgever. Beleidsregels, die onder meer volgens art. 1:3 Awb gebruikt kunnen worden voor wetsinterpretatie en voor de invulling die de AFM aan de regels geeft bij handhaving, bieden die afwijkingmogelijkheid op grond van art. 4:84 Awb juist wel. Als het de bedoeling is regels op te stellen waarin wordt bepaald wanneer in elk geval aan de activeringsplicht is voldaan, zou derhalve beter gekozen kunnen worden voor beleidsregels. Het zou dan gaan om beleidsregels die invulling geven aan de beoordelingsbevoegdheid die de AFM heeft bij het toezicht op de naleving van artikel 4:25 Wft en de daaraan in het Besluit gegeven invulling. Op p. 9 van de toelichting bij het Besluit wordt overigens ook (bewust?) van 'beleidsregel' gesproken.

- indien de regels van de AFM een minimuminvulling vormen - aan de activeringsplicht is in elk geval niet voldaan tenzij ... - kan wel voor een algemeen verbindend voorschrift worden gekozen. Afwijking is in dat geval immers niet wenselijk. Dat beperkt echter de aard en omvang van de door de AFM te stellen regels. Een zeer gedetailleerde regeling zou immers tot gevolg kunnen hebben dat de situatie ontstaat dat een verzekeraar niet aan de regels van de AFM heeft voldaan, maar wel aan de daaraan ten grondslag liggende verplichting van artikel 4:25 Wft. In dat geval zou geconcludeerd kunnen worden dat de regeling van de AFM de reikwijdte van de wettelijke bepaling te buiten gaat.

(d) in ieder geval biedt de voorgestelde regeling **onvoldoende grondslag** voor een verplichting de verzekering eenzijdig te wijzigen (art. 8.5 Nadere Regeling). Art. 81b, lid 3, bepaalt dat de AFM regels kan stellen met betrekking tot het bepaalde in lid 1 en 2. De te stellen regels kunnen derhalve zien op de informatie die moet worden verstrekt om de cliënt een weloverwogen keuze te laten maken (lid 1) en op de vastlegging van de keuze van de cliënt (lid 2). Een mogelijkheid tot het stellen van nadere regels door de AFM die een positieve verplichting inhouden tot het bieden van een 'passende oplossing', laat staan tot het eenzijdig wijzigingen van bestaande verzekeringen, biedt art. 81b niet. In feite sluit de Nadere Regeling in een administratief voorschrift niet-opbouwende beleggingsverzekeringen uit van de resultaten van de activeringsinspanningen van de betrokken verzekeraar, indien deze niet tot eenzijdige wijziging is overgegaan (art. 8.5). Niet alleen ontbreekt een juridische basis voor deze verplichting, de zeer indirecte vormgeving ervan roept vragen op, hetgeen bovendien tot uitvoeringsproblemen kan leiden. Te verwachten is dat de verplichting tot het eenzijdig wijzigen van verzekeringen niet kan worden gehandhaafd, omdat een deugdelijke wettelijke basis voor die verplichting ontbreekt.

De Adviescommissie doet mitsdien het Ministerie van Financiën resp. de AFM de volgende aanbeveling:

heroverweging van de vorm waarin de gewenste gedragsverandering bij levensverzekeraars wordt bewerkstelligd. Het karakter van algemeen verbindend voorschrift verdraagt zich niet met de vrijheid die deze regelgeving als inspanningsverplichting de levensverzekeraars laat. Anderzijds stelt het karakter van een algemeen verbindend voorschrift eisen aan aard en omvang van de regelgeving, waaraan de voorgestelde regelgeving niet voldoet. Als minimum voorschriften zou de voorgestelde regelgeving aanmerkelijk minder gedetailleerd moeten zijn.